

Teorija skupova

drugi kolokvij

9. lipnja 2010.

Zadaci 3–8 vrijede po 4 boda.

1. Definirajte sljedeće pojmove:

- (a) (1 bod) najveći, najmanji, maksimalni i minimalni element parcijalno uređenog skupa
- (b) (1 bod) ordinalni broj prve vrste i granični ordinalni broj
- (c) (1 bod) kardinalni broj

2. Iskažite sljedeće tvrdnje:

- (a) (1 bod) teorem o uređajnoj karakteristici skupa $\mathbb{Q}$
- (b) (1 bod) teorem o usporedivosti dobro uređenih skupova
- (c) (1 bod) Zornova lema

- 3. Dokažite da dobro uređen skup ne može biti sličan podskupu nekog svog početnog komada.
- 4. Kažemo da je linearo uređen skup *okrenut nagore* ako u njemu postoji strogo rastući niz. Dokažite (detaljno) da je okrenutost nagore invarijanta sličnosti.
- 5. Koji su od sljedećih linearo uređenih skupova (sa standardnim, odnosno antileksikografskim uređajima) slični, a koji nisu? Obrazložite.

- $\mathbb{Q}^+ \times \mathbb{Q}^-$,
- $(\mathbb{Q} \times \mathbb{N}) \setminus (\{\frac{1}{2}\} \times 2\mathbb{N})$,
- $\mathbb{Q}_0^+ \times \mathbb{N}$.

- 6. Neka je $A \subseteq [0, 1]$ dobro uređen restrikcijom standardnog uređaja na $\mathbb{R}$. Može li A biti neprebrojiv? Dokažite.
- 7. (a) Izračunajte $(\omega + 2)(\omega + 3)(\omega + 4)$.
(b) Izračunajte $(\omega + 1)^{\omega^2 + 2}$.
- 8. Dokažite da postoji maksimalan (u smislu inkruzije) neprazan podskup S od $\mathbb{R}^\mathbb{N}$ sa svojstvom da je

$$x_i - y_j \in (\mathbb{R} \setminus \mathbb{Q}) \cup \{0\}$$

za sve $(x_i)_i, (y_j)_j \in S$ i sve $i, j \in \mathbb{N}$.

Teorija skupova

drugi kolokvij

9. lipnja 2010.

Zadaci 3–8 vrijede po 4 boda.

1. Definirajte sljedeće pojmove:
  - (a) (1 bod) gornja međa, donja međa, supremum i infimum podskupa parcijalno uređenog skupa
  - (b) (1 bod) kardinalni broj skupa
  - (c) (1 bod) zbrajanje i množenje kardinalnih brojeva
2. Iskažite sljedeće tvrdnje, odnosno aksiome:
  - (a) (1 bod) princip transfinitne indukcije
  - (b) (1 bod) aksiom beskonačnosti
  - (c) (1 bod) aksiom izbora
3. Dokažite da je sličnost između dva dobro uređena skupa jedinstvena.
4. Kažemo da je linearno uređen skup *okrenut nadolje* ako u njemu postoji strogo padajući niz. Dokažite (detaljno) da je okrenutost nadolje invarijanta sličnosti.
5. Koji su od sljedećih linearно uređenih skupova (sa standardnim, odnosno antileksikografskim uređajima) slični, a koji nisu? Obrazložite.
  - $\mathbb{Q}^- \times \mathbb{Q}^+$,
  - $(\mathbb{Q} \times \mathbb{Z}) \setminus (\{5\} \times \mathbb{N})$,
  - $\mathbb{Q}_0^- \times ([0, 1] \cap \mathbb{Q})$.
6. Neka je $B \subseteq \mathbb{R}^+$ dobro uređen restrikcijom standardnog uređaja na $\mathbb{R}$. Može li B biti neprebrojiv? Dokažite.
7. (a) Izračunajte $(\omega + 4)(\omega + 3)(\omega + 2)$.
(b) Izračunajte $(\omega^2 + 1)^{\omega+2}$.
8. Dokažite da postoji maksimalan (u smislu inkluzije) neprazan podskup S od $C([0, 1])$ sa svojstvom da je
$$\int_0^1 |f(t) - g(t)| dt \in \mathbb{N}$$
za sve $f, g \in S$.